

Raadsvraag (art. 37)	Gesteld door: VVD
Datum	30 januari 2024
Onderwerp	Gevolgen netcongestie voor ambities op gebied van woningbouw, ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen en verplaatsing van bedrijven
Portefeuillehouder	College B&W

De fractie heeft de volgende vragen:

Al geruime tijd zijn er zorgen over netcongestie en de gevolgen die dit heeft voor onze woningbouwambities en de ontwikkeling nieuwe bedrijventerreinen. Het probleem van netcongestie is de afgelopen tijd steeds meer te merken doordat de stroom op verschillende plekken in Nederland uitvalt en bedrijven niet kunnen verplaatsen of uitbreiden. We zien zelfs situaties waarbij bewoners niet naar hun nieuwbouwwoningen en appartementen kunnen verhuizen omdat ze geen aansluiting krijgen op het stroomnet. Als VVD maken we ons hier grote zorgen over. Zeker in relatie tot de ambities die Roosendaal heeft op het gebied van woningbouw maar zeker ook bij het ontwikkelen van nieuwe bedrijventerreinen.

Als we dan kijken naar de plannen die Enexis heeft om de capaciteit van het stroomnet uit te breiden, dan maken we ons grote zorgen voor Roosendaal op langere termijn. Enexis heeft namelijk op hun website staan wat de wachtlijsten zijn voor afname en teruglevering van elektriciteit is per gemeente. De laatste versie hiervan dateert van 8 januari en is hier te vinden:
<https://indd.adobe.com/view/459b03c4-40b1-4cd8-bf9a-36b5aa4aad1b>

Hieruit blijkt dat er in Roosendaal 96 aanvragen zijn voor om in totaal 81,4 Mwh aan elektriciteit af te nemen terwijl er in 2028 een uitbreiding van "slechts" 51,5 Mwh beschikbaar komt. Voor de teruglevering gaat het om 88 aanvragen voor 173,5 Mwh en staat er vooralsnog geen uitbreiding van capaciteit gepland.

1. Bent u bekend met dit overzicht en het gegeven dat het lijkt alsof Enexis op dit moment plannen heeft om de vraag naar elektriciteit niet volledig te kunnen faciliteren, in ieder geval tot 2028?
2. Het overzicht spreekt over capaciteit voor grootzakelijke klanten. Kunt u aangeven wat in dit kader grootzakelijke klanten zijn? Gaat het dan over (grootschalige) woningbouwprojecten, nieuwe bedrijventerreinen en om wat voor soort bedrijven gaat het?
3. Wat gaat (en kunt) u doen om dit vraagstuk van netcongestie en electriciteitschaarste op te lossen in Roosendaal?
4. Bent u hierover in gesprek met Enexis en andere relevante stakeholders om dit probleem aan te kaarten en te wijzen op de noodzaak van meer capaciteit voor Roosendaal ? Zo ja wanneer en zo neen, waarom niet? Wat is de insteek van het college hierin? Graag ook hierop een toelichting.
5. Welke gevolgen heeft dit voor de woningbouwplannen van Roosendaal de komende jaren?
6. Zijn er in Roosendaal ook problemen te verwachten bij nieuwbouwprojecten die straks niet direct een aansluiting op het electriciteitsnet kunnen krijgen?

7. Welke gevolgen heeft dit voor de plannen en ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen in Roosendaal? Lopen deze ook vertraging op en hoe wordt hierop geanticipeerd?

8. Welke gevolgen heeft dit voor bestaande bedrijven die willen uitbreiden of verplaatsen op bestaande bedrijventerreinen? Lopen deze ook vertraging op en hoe wordt hierop geanticipeerd?

Namens de fractie(s) van VVD,

Martin van der Bijl

Wij beantwoorden de vraag als volgt:

- 1. Bent u bekend met dit overzicht en het gegeven dat het lijkt alsof Enexis op dit moment plannen heeft om de vraag naar elektriciteit niet volledig te kunnen faciliteren, in ieder geval tot 2028?**

Ja wij zijn bekend met dit overzicht en dit gegeven. Enexis is een belangrijke partner van de gemeente Roosendaal en houdt ons nadrukkelijk op de hoogte van alle ontwikkelingen rondom het elektriciteitsnet.

- 2. Het overzicht spreekt over capaciteit voor grootzakelijke klanten. Kunt u aangeven wat in dit kader grootzakelijke klanten zijn? Gaat het dan over (grootschalige) woningbouwprojecten, nieuwe bedrijventerreinen en om wat voor soort bedrijven gaat het?**

Grootzakelijke klanten zijn bedrijven met een (al dan niet aangevraagde) grootverbruik aansluiting. Dit zijn aansluitingen met een capaciteit groter dan 3x80 Ampère. Voor een dergelijke aansluiting dienen bedrijven zelf een overeenkomst af te sluiten met de netbeheerder, in dit geval Enexis. Het overzicht geeft aan hoeveel bedrijven er per station op de wachtlijst staan met een aanvraag voor afname (een groot-verbruikaansluiting), een aanvraag voor teruglevering of een combinatie van beiden.

Bij woningbouw gaat het grotendeels over huisaansluitingen en niet om grootverbruik aansluitingen. Voor woningbouw is door Enexis al capaciteit op het net gereserveerd en binnen deze gereserveerde capaciteit kunnen woningbouwprojecten worden aangesloten. Faciliteiten binnen een nieuwbouwwijk die mogelijk ook een grootzakelijke aansluiting nodig hebben, zoals scholen of winkels, kunnen hiermee wel te maken krijgen.

- 3. Wat gaat (en kunt) u doen om dit vraagstuk van netcongestie en electriciteitsschaarste op te lossen in Roosendaal?**

Er wordt momenteel al hard gewerkt aan het mitigeren van de problematiek van de netcongestie. Nu het vraagstuk een nationale uitdaging is, zet het ministerie voor Klimaat en Energie vol in om het tempo van de energietransitie zo min mogelijk te beperken. Eind 2023 zijn daarvoor nieuwe maatregelen afgekondigd door minister Rob Jetten. Zie hiervoor meer informatie op: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2023/10/18/nieuwe-maatregelen-netcongestie>

Op regionaal en lokaal niveau is op technisch gebied goed inzicht in de beperkingen van het net vanuit de Regionale Energie Strategie (RES) en Enexis. Het vervolgproces kan en zal voor de gemeente Roosendaal niet anders zijn dan het faciliteren van oplossingen op lokaal en regionale schaal. De komende tijd zal daarom ingezet worden op het zoeken en uitvoeren van de mogelijkheden die er zijn om meer ruimte te creëren op het net.

Mogelijke oplossingen zitten onder andere maar niet uitsluitend in tijdige afstemming, uitbreiding van bestaande hoogspanningsstations, nieuwbouw van hoogspanningsstations en laagspanningshuisjes in de wijken en dorpen, lokale energieopwek en -verbruik, innovatie, programmeren en prioriteren. Dit vereist maatwerk en nauwe samenwerking met onze partners om ook onze Roosendaalse ambities te behalen. Het investeringsplan van de netbeheerder is hier te vinden: <https://www.enexis.nl/-/media/enexis-nl/pdf-documents/investeringsplan-en-bijlagen/enexis-netbeheer-ontwerpinvesteringsplan-2024.pdf>

- 4. Bent u hierover in gesprek met Enexis en andere relevante stakeholders om dit probleem aan te kaarten en te wijzen op de noodzaak van meer capaciteit voor Roosendaal? Zo ja wanneer en zo nee, waarom niet? Wat is de insteek van het college hierin? Graag ook hierop een toelichting.**

Zie antwoord vraag 3.

5. Welke gevolgen heeft dit voor de woningbouwplannen van Roosendaal de komende jaren?

Met de uitdaging van netcongestie is de energie infrastructuur meer dan ooit randvoorwaardelijk voor woningbouw (en gebiedsontwikkeling in het algemeen). Voor geplande woningbouw (nieuwbouw) zal de gemeente Roosendaal samen met projectontwikkelaars op basis van informatie van Enexis de energievoorziening van betreffende woningen waar mogelijk aangeven. Daardoor kunnen de ontwikkelingen en plannen tijdig worden gedeeld. Enexis kan hiermee rekening houden met de nieuwbouwplannen voor woningen. Afstemming is hierbij essentieel om vertraging van de woningbouwprojecten te voorkomen.

6. Zijn er in Roosendaal ook problemen te verwachten bij nieuwbouwprojecten die straks niet direct een aansluiting op het elektriciteitsnet kunnen krijgen?

In de gemeente Roosendaal zijn er momenteel geen problemen te verwachten waardoor nieuwbouwprojecten van woningen geen aansluiting zouden kunnen krijgen op het elektriciteitsnet. Wel zou het kunnen dat de faciliteiten binnen een nieuwbouwwijk, zoals scholen of winkels, hiermee te maken krijgen.

7. Welke gevolgen heeft dit voor de plannen en ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen in Roosendaal? Lopen deze ook vertraging op en hoe wordt hierop geanticipeerd?

Voor grootverbruikers zoals bedrijven is er in veel regio's in Nederland geen ruimte voor nieuwe aansluitingen of uitbreidingen, behalve wanneer het bedrijf tijdens piekmomenten minder elektriciteit afneemt. Zo ook in de gemeente Roosendaal. Geen ruimte betekent dat bedrijven op een wachtlijst komen en pas aangesloten kunnen worden als het net uitgebreid wordt of als het net op grote schaal flexibeler gebruikt wordt.

In de gemeente Roosendaal betekent dat dat veel huidige bedrijven niet aan de slag kunnen met duurzaamheidsinvesteringen. Ook betekent dit dat nieuwe bedrijven die een aansluiting nodig hebben bij vestiging in de gemeente dit niet snel op korte termijn zullen krijgen.

Er zal gezocht moeten worden naar alternatieve oplossingsmogelijkheden om het behoud van huidige, de vestiging van nieuwe of uitbreiding van bestaande bedrijvigheid beter mogelijk te maken. Ook op de kort termijn. Omdat de netcongestie met name een rol speelt tijdens piekmoment liggen daar mogelijkheden, zoals een energie hub die vraag en aanbod van energie beter in balans houdt.

8. Welke gevolgen heeft dit voor bestaande bedrijven die willen uitbreiden of verplaatsen op bestaande bedrijventerreinen? Lopen deze ook vertraging op en hoe wordt hierop geanticipeerd?

Zie antwoord vraag 7.

Wij vertrouwen erop U hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Roosendaal,

De secretaris,

De burgemeester,